

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/91/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521204269
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7521204269.2

Uznesenie

Okresný súd Košice - okolie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: L. J., F.. XX.XX.XXXX, C. J., F.. X.X.XXXX, I. J., F.. X.X.XXXX, E. J., F.. X.XX.XXXX, všetci zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, detí rodičov: matky W. J., F.. XX.X.XXXX, T. F. XX, Q.. Č.. W. F. T. H.. Z.. T. B. XX, P. I. Z. E. J., F.. X.XX.XXXX, T. F. XX, Q.. Č.. Č. S., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a úpravu práv a povinností k maloletým deťom takto

rozhodol:

N a r i a ě u j e neodkladné opatrenie, ktorým zveruje maloleté deti J.: L., F.. XX.XX.XXXX, C.R., F.. X.X.XXXX, I., F.. X.X.XXXX I. E., F.. X.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky ZuW. J., F.. XX.X.XXXX, T. W. F. T. P. do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí podala dňa 9.8.2021 návrh na tunajší súd na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletých do jej osobnej starostlivosti a návrh na úpravu práv a povinností k maloletým deťom vo veci samej.

2. V návrhu uviedla, že z manželstva s E. J. pochádzajú štyri maloleté deti L., C., I. I. E. J.. V spoločnej domácnosti s manželom bývali na adrese F. XX do júla 2021, kedy od manžela matka maloletých opäť odišla. Od 27.7.2021 býva aj s L. J. v zariadení núdzového bývania, nakoľko dňa 21.06.2021 odišla zo zariadenia na naliehanie manžela, ktorý ju prosil o to, aby to kvôli deťom opäť skúsili.

Dňa 26.7.2021 požiadala úrad o pomoc a sprostredkovanie ubytovania pre matky s deťmi, nakoľko od 26.7.2021 nemala kde bývať. Dňa 26.7.2021 podala na manžela trestné oznámenie za obmedzovanie osobnej slobody. Od prepustenia manžela z výkonu trestu dňa 4.6.2021, kedy bola ešte v zariadení núdzového bývania ju opakovane kontaktoval, a trval na tom aby spolu žili ako rodina. Preto sa rozhodla opustiť zariadenie a nasťahovala sa aj s deťmi naspať domov do obce F..

Rodinná situácia sa však opakovala, manžel ju opakovane obmedzoval na osobnej slobode, nemohla chodiť von z domu, s nikým sa nesmela rozprávať nemala ani možnosť nikomu oznámiť svoju situáciu. Až 26.7.2021 opustila spoločnú domácnosť a prostredníctvom obecného úradu v F. kontaktovala políciu a podala trestné oznámenie. Nakoľko mal manžel vedomosť o trestnom oznámení odišiel aj s dcérou I. preč, a tak dňa 26.7.2021 prespala ešte doma v F.. Od 27.7.2021 je opäť v zariadení núdzového bývania, kde je s ňou aj maloletý syn L. J.. Ostatné deti E. F.. X.XX.XXXX I. C. F.. X.X.XXXX ostali u starých rodičov v F. a maloletá I. F.. X.X.XXXX, aj napriek nesúhlasu matky odišla so svojim otcom do Českej republiky.

Matka je toho času na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 270 € a prídavok na deti vo výške 99,89€, iné príjmy nemá.

Maloleté deti C. I. I. navštevujú základnú školu v Moldave nad Bodvou. C. je žiakom 4. ročníka a I. žiačkou 6. ročníka.

L. je v matkinej celodennej starostlivosti. Maloleté deti sú zdravé, ošetrojúcim detským lekárom je MUDr. Beáta Nemčoková v Košiciach.

Na základe uvedených skutočností a nakoľko má dôvodnú obavu o svoje maloleté deti, že ich

otec bez jej vedomia zoberie do Českej republiky do rozhodnutia súdu ohľadom úpravy práv a povinností k maloletým deťom, navrhovala matka nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Zo správy úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 16.8.2021 a 17.8.2021 súd zistil, že spisová dokumentácia rodiny je na úrade vedená od roku 2011, kedy matka maloletých detí podala na Okresný súd Košice - okolie návrh na rozvod a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Matka už v tom čase v návrhu uvádzala, že manžel je agresívny, fyzicky ju napáda, v čase podania návrhu bol vo výkone trestu odňatia slobody. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 16.9.2011, č.k. 18C/134/2011, právoplatnosť dňa 13.10.2011, bol návrh matky zamietnutý, nakoľko matka neodstránila vady podania.

Dňa 19.10.2017 matka maloletých detí podala na Okresný súd Košice - okolie návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Matka v podanom návrhu taktiež uvádzala, že sa rozhodla odísť zo spoločnej domácnosti s manželom z dôvodu fyzického a psychického týrania zo strany manžela, v návrhu uvádzala, že si podala žiadosť o poskytnutie núdzového bývania, manžel bol v čase podania návrhu vo výkone trestu odňatia slobody. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 31.10.2017, č.k. 19P/316/2017, právoplatnosť dňa 20.12.2017, súd konanie zastavil, nakoľko matka zobrala svoj návrh späť, uviedla, že s otcom maloletých detí obnovili spolužitie.

Dňa 27.01.2020 matka podala na Okresný súd Košice - okolie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Matka spolu s maloletými deťmi bývala od 15.1.2020 v zariadení núdzového bývania, matka sa obávala príchodu manžela z VTOS, ktorý mal naplánovaný na 16.2.2020. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 18P/28/2020 zo dňa 26.2.2020, právoplatnosť dňa 14.5.2020, súd neodkladne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky.

V marci 2020 sa matka s maloletými deťmi vrátila do miesta trvalého pobytu v obci F.. Na súdnom pojednávaní konanom dňa 19.10.2020, č.k. 18P/28/2020 o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, matka doručila súdu späťvzatie návrhu, uznesením Okresného súdu Košice-okolie, č.k. 18P/28/2020 zo dňa 19.10.2020, právoplatnosť dňa 14.11.2020, súd konanie zastavil. Dňa 23.2.2021 úrad kontaktovala matka maloletých detí a uviedla, že na vlastnú žiadosť odchádza do zariadenia núdzového bývania, počas rozhovoru uviedla, že maloletý E. nechce odísť spolu s matkou a zdržiava sa u starej matky A. J., ktorá taktiež býva v obci F..

Dňa 20.04.2021 Základná škola Malá Ida úradu oznámila, že maloletý C. J. a dňa 4.5.2021 zároveň oznámila, že maloletá I. J. zanedbávajú povinnú školskú dochádzku. Záškoláctvo maloletých detí matka odôvodnila tým, že deti sa hanbili chodiť do školy, v tom čase nemali elektrickú energiu, vodu.

Dňa 4.6.2021 bol otec maloletých detí prepustený z VTOS.

Dňa 26.7.2021 úrad telefonicky kontaktoval príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru Jasov a oznámil, že matka maloletých detí podala v daný deň na manžela trestné oznámenie, podľa výpovede matky, manžel ju nepúšťal z domu, neustále ju kontroloval, preto odišla z domu k svojej rodinnej príbuznej, maloleté deti ostali v starostlivosti otca.

Dňa 27.7.2021 kontaktovala úrad matka a uviedla, že od prepustenia otca z VTOS dňa 4.6.2021, otec matku opakovane kontaktoval, trval na tom, aby žili spolu, preto sa rozhodla opustiť zariadenie núdzového bývania a nastahovala sa s deťmi k manželovi do obce F.. Rodinná situácia sa opakovala, preto matka opätovne opustila spoločnú domácnosť. Matka uviedla, že otec z obavy podaného trestného oznámenia odišiel spolu s maloletou I., podľa jej vedomosti, do Českej republiky. Maloleté deti E. I. C. ostali u starých rodičov zo strany otca A. I. J. J. R. F.. Matka požiadala o sprostredkovanie ubytovania spolu s maloletým L..

Dňa 9.8.2021 úrad vykonal zisťovanie pomerov v domácnosti rodičov maloletých detí na adrese F. XX. Obaja rodičia v domácnosti neboli prítomní. V obci bývajú aj rodičia otca A. I. J. J.. Otec otca v čase šetrenia pripravoval raňajky maloletým deťom C. I. E. J., ktorí v tom čase boli u starých rodičov, starý otec uviedol, že syn je v Českej republike spolu s maloletou I. a v jeho domácnosti ostali maloletí C. I. E., ktorí v čase šetrenia spali.

Matka maloletých detí je od 27.7.2021 spolu s maloletým L. a od 12.8.2021 aj s maloletým C. v zariadení núdzového bývania, ktorého adresu zo strachu z otca matka požiadala neuverejňovať. Po maloletého C. bola matka u starých rodičov zo strany otca v Nováčanoch, kde spolu s maloletým E. ostali po odchode matky zo spoločnej domácnosti s otcom. Matka uviedla, že maloletý E.I. nechcel ísť s matkou, lebo je zvyknutý na prostredie v obci Nováčany, povinnú školskú dochádzku má maloletý E. ukončenú. Matka ďalej uviedla, že má vedomosť, že otec detí je spolu s maloletou I. v Českej republike, matka nevedela uviesť adresu pobytu. Matka nemá telefón, preto s maloletou I. nie je v kontakte, matka uviedla, že maloletá I. si píše so sociálnou pracovníčkou zariadenia, ktorej uviedla, že chce ísť späť k matke.

Pracovníčka zariadenia núdzového bývania dňa 16.8.2021 počas rozhovoru potvrdila, že matka nastúpila do ich zariadenia dňa 27.7.2021. Sociálna pracovníčka uviedla, že matka sa o deti stará, navarí im, upratuje. Zmluvu má aktuálne na jeden mesiac, ale pravdepodobne sa matke predĺži do konca roka. V zariadení má matka s deťmi k dispozícii jednu izbu, ktorá je zariadená štyrmi posteľami, skriňou, televízorom. Kuchyňa, WC a kúpeľňa je spoločná pre dve izby. Matka uhrádza nájom v sume 100 EUR mesačne, stravu si zabezpečuje sama.

Matka poberá rodičovský príspevok, ktorý je od júna 2021 z dôvodu záškoláctva maloletých detí znížený na sumu 138 EUR mesačne a poberá prídavok na štyri deti v celkovej výške 102 EUR mesačne. Z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky prídavok na maloleté deti I., E. I. C. je vyplácaný na osobitného príjemcu obec Nováčany. Maloletá I. v novom školskom roku nastúpi do 6. ročníka základnej školy, maloletý C. nastúpi do 5. ročníka základnej školy, maloletý E. ukončil povinnú školskú dochádzku. Maloletý L. je v celodennej starostlivosti matky. Všetky deti sú zdravé, ošetrojúcim detským lekárom je MUDr. Nemčoková, Košice.

Matka maloletých detí bola informovaná, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa ho týkajú a ktoré sú rozhodujúce pre súdne konanie. Z dôvodu, že maloletá I. je s otcom v Českej republike, maloletý E. u starých rodičov, rozhovor bol vykonaný len s maloletým C..

Maloletý C. počas rozhovoru uviedol, že je v zariadení spolu s matkou a bratom L., je mu tam celkom dobre, mama sa o neho stará. V zariadení je preto, že matka po neho prišla k starým rodičom, ale on by rád ostal u starých rodičov, pretože je zvyknutý na prostredie obce Nováčany. Uviedol, že po neho prišli, keď spal, zobudili ho. Brat E. ostal u starých rodičov, lebo v tom čase, keď prišla matka po nich, bol na brigáde. Počas rozhovoru ďalej uviedol, že by chcel bývať s otcom, otca má radšej ako matku. Otec sľúbil, že v Čechách kúpi dom a nájde si prácu a zoberie ho tam. S otcom je už aj sestra, so sestrou je v telefonickom kontakte, sestra mu vravela, že je tam dobre a že tam chce zostať. Aj napriek tomu, že je mu v zariadení s matkou dobre, lepšie sa cíti v Nováčanoch, ale najradšej by chcel byť s otcom, radšej ako s matkou.

Matka ohľadom rozhovoru s maloletým C. uviedla, že vie, že C. chce žiť s otcom, starí rodičia z otcovej strany a otec stále deti ovplyvňujú, že matka je zlá. C. zobrala do zariadenia kvôli tomu, že C. chodil do Košíc, po meste, kradol hrušky, starí rodičia mu síce navarili, umožnia deťom u nich spať, ale pozor na deti nedávajú. Matka počas rozhovoru ďalej uviedla, že na podanom návrhu trvá, ale navrhuje, aby všetky deti boli neodkladným opatrením zverené do osobnej starostlivosti matky.

Úrad v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci dočasnej úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom na základe vykonávaných opatrení v súvislosti s výkonom pôsobnosti v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dospel k záveru, že starostlivosť o maloleté deti je toho času riadne zabezpečená a naliehavosť predbežnej úpravy pomerov nebola preukázaná, maloleté deti sa neocitli bez akejkoľvek starostlivosti, ich život, zdravie a priaznivý vývoj nie je vážne ohrozený alebo narušený, z tohto dôvodu navrhoval, aby súd návrh matky zamietol.

Dňa 16.8.2021 úrad telefonicky kontaktoval starý otec maloletých detí p. J. J. a uviedol, že maloletý E. J., F.. X.XX.XXXX je aktuálne v jeho domácnosti a v jeho starostlivosti, zároveň uviedol, že maloletý E. je málo doma, pretože chodí na brigády od 6.30 hod. a prichádza domov až o 18.30 hod. Starý otec poskytol telefonicky kontakt na maloletého E., ktorý bol následne úradom kontaktovaný.

Maloletému E. bol vysvetlený dôvod, za akým účelom sa zisťuje jeho názor a na aké účely budú informácie použité, maloletý E. vyjadril súhlas s vykonaním rozhovoru. E. potvrdil, že brigáduje, pri starých rodičov v Nováčanoch je dočasne. Do budúca by chcel byť zverený do osobnej starostlivosti otca, nechce byť s matkou v zariadení. Otec mu volá každý deň, otec ho informoval, že už má v Českej republike prácu a taktiež ubytovanie a zároveň mu povedal, že po neho príde a pôjdu do Českej republiky spolu. Maloletý E. sa ďalej vyjadril, že nechce byť zverený do starostlivosti matky, v zariadení s matkou bývať nechce, chce byť s otcom, aj keď s ním dlhšie nebol. V rozhovore uviedol, že otec sa zmenil, verí mu a viackrát počas rozhovoru zopakoval, že chce ísť s otcom do Českej republiky. Taktiež uviedol, že ukončil povinnú školskú dochádzku a v štúdiu nechce pokračovať. Maloletý E. bol zároveň požiadaný o odovzdanie telefonického kontaktu na tunajší úrad otcovi, aby otec tunajší úrad kontaktoval.

4. Podľa ust. § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné

opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

6. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

9. Cieľom neodkladných opatrení v občianskom konaní je usporiadať dočasne pomery medzi účastníkmi v prípade, ak tento rýchly zásah súdu je vzhľadom na okolnosti veci nevyhnutný. Keďže jeho podstatou je zasiahnuť rýchlo a zabrániť hroziacej ujme, resp. nebezpečenstvu, súd pri ňom nevykonáva dokazovanie vo veci, len skúma, či sú dané podmienky na uplatnenie tohto inštitútu a či je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania. Jeho nariadenie predpokladá, aby sa osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe.

Preskúmaním návrhu matky, správ úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, ako aj pripojených spisov 18P/28/2020, 19P/174/2019, 19P/316/2017 súd dospel k záveru, že v danej veci sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia a úpravu pomerov maloletých detí, a to z dôvodu opatrnosti. Situácia v rodine maloletých detí nie je stabilná. Rodičia sa nedokážu dohodnúť na starostlivosti o maloleté deti, maloletá I. odišla do Českej republiky so svojím otcom, maloletý E. je v starostlivosti starých rodičov, maloletý L. I. C. sú v súčasnosti v starostlivosti matky. Z uvedeného dôvodu súd považuje za nevyhnutné riadne preskúmať situáciu v rodine, podmienky na strane matky, otca, prípadne starých rodičov, názory maloletých detí a ich záujmy. Za týmto účelom je však potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré bude realizované v konaní vo veci samej a na ktorého uskutočnenie považuje súd za nevyhnutné dočasne stabilizovať podmienky na strane maloletých detí z dôvodu opatrnosti a obavy o ich premiestnenie do Českej republiky, kde bude obtiažne zistiť miesto ich pobytu a podmienky, v ktorých sú vychovávané.

Čo sa týka maloletej I., pomery na strane otca maloletých detí sa úradu nepodarilo prešetriť, nakoľko otec sa zdržiava na neznámom mieste v Českej republike. Z toho dôvodu má súd obavy o to, či je starostlivosť o maloletú zabezpečená na primeranej úrovni, či má zabezpečenú výchovu a výživu zodpovedajúcu jej veku.

Maloletý E. I. C. prejavili vôľu odísť k otcovi do Českej republiky, do prostredia, ktoré súd v krátkom časovom rozsahu rozhodovania o neodkladnom opatrení nedokáže prešetriť.

Maloletý L. sa nachádza v osobnej starostlivosti matky, ale nakoľko otec už vzal maloletú I. do Českej republiky, súd považuje za potrebné stabilizovať aj jeho výchovné prostredie do času riadneho vykonania dôkazov a prešetrenia pomerov v rodine.

Súd ďalej uvádza, že toto rozhodnutie je len dočasné a predbežné a neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Súd sa bude ďalej v konaní zaoberať názorom maloletých detí, ktorý vyjadrili pred úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a v prípade, že na strane otca budú vykonaným dokazovaním preukázané vhodné podmienky starostlivosti o maloleté deti, súd bude názor detí rešpektovať. Prípadne bude súd skúmať podmienky a záujem na strane starých rodičov o náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté deti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho

sa dovolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu, konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 CMP).